

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi vakuutuskassalain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi vakuutuskassalain muuttamisesta (HE 130/2003 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- ylitarkastaja Arttu Ahola

- ylitarkastaja Pia Rinne, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Maija-Liisa Kotiranta, Vakuutusvalvontavirasto
- puheenjohtaja Juha-Veikko Hiekkaranta, vakuutuskassalautakunta
- toimitusjohtaja Jouko Bergius, Eläkesäätiöyhdistys - ESY ry
- toiminnanjohtaja Risto Heiskanen ja hallituksen puheenjohtaja Salme Ruissalo, Vakuutus-kassojen Yhdistys.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutus-kassalakia siten, että jäsenyys vakuutuskassojen yhdistyksessä muuttuisi eläkekassojen osalta vapaaehtoiseksi. Samalla vakuutuskassojen yhdistyksen yhteydessä toimivan vakuutuskassalauta-

kunnan toimivaltaa rajoitettaisiin yhdistykseen kuulumattomien eläkekassojen osalta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty voimaan ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Viime vuosien muutokset eläkevakuutusta koskevissa säännöksissä ovat johtaneet siihen, että eläkesäätiöiden, eläkekassojen ja eläkevakuutusyhtiöiden valvontaa on yhdenmukaistettu. Vakuutusvalvontaviraston perustamisen jälkeen ei Vakuutuskassojen Yhdistyksellä ole ollut säännösten perusteella velvollisuutta avustaa viranomaisia valvontatehtävissä. Eläkekassojen lakisääteinen jäsenyys VakuutuskassojenYhdis-

tyksessä ei valiokunnan käsityksen mukaan ole välttämätön eläkekassojen valvonnan kannalta.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kaikki kahdeksan lakisääteistä työeläke- tai yrittäjäeläkeasioita hoitavaa eläkekassaa ovat liittyneet myös Eläkesäätiöyhdistyksen jäseneksi, kahdeksasta lisäeläkekassasta viisi on tehnyt samoin. Sosiaali- ja terveysvaliokunta katsoo, että vakuutuskassojen edunvalvonta on tarkoituksenmukaista järjestää vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuen.

Vakuutettujen oikeusturvan kannalta on tärkeää, että Eläkesäätiöyhdistys ja Kuluttajien vakuutustoimisto ovat valiokunnan saaman selvityksen mukaan sopineet alustavasti lautakuntamenettelystä, jolla korvattaisiin nykyinen mahdollisuus pyytää riitatapauksessa lausuntoa vakuutuskassalautakunnalta. Tarkoituksena on, että lautakuntana toimisi Kuluttajien vakuutuslaitoksen yhteydessä toimiva Vakuutuslautakunta. Valiokunta pitää järjestelyä vakuutettujen oikeusturvan kannalta riittävänä.

Valiokunnan muutosehdotus:

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 168 § sekä 169 §:n 2 ja 6 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 168 § laissa 84/1999 ja 169 §:n 6 momentti laissa 287/2000 seuraavasti:

168 §
(Kuten HE)

169 §

(2 mom. kuten HE)

Lautakunnan jäsenellä tai sen palveluksessa olevalla on oikeus saada vakuutuskassojen yhdistykseen kuuluvalta vakuutuskassalta käsi-

Hallituksen esityksessä on todettu, että muiden vakuutuskassojen osalta pakkojäsenyyden poistaminen toteutettaisiin myöhemmin. Valiokunta toteaa, että asiaa selvitetään vakuutuskassoja ja eläkesäätiöitä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa 169 §:n 6 momentin teknisen virheen korjaamista.

Lisäksi valiokunta ehdottaa voimaantulosäännöstä täsmennettäväksi siten, että kuluvana vuonna eroavien kassojen jäsenmaksuvelvollisuus päättyisi 31.12.2004.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti:

teltävänä olevan asian selvittämiseksi tarpeelliset tiedot tämän lain vaitiolovelvollisuutta koskevien säännösten estämättä sekä viranomaisilta ja terveyden- tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavilta sen estämättä, mitä viranomaisen tai lääkärin ja sairaanhoitohenkilökunnan vaitiolovelvollisuudesta säädetään.

Voimaantulosäännös
(1 mom. kuten HE)

Lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa. *Vakuutus-kassojen Yhdistyksestä vuoden 2004 aika-* *na eroavan eläkekassan velvollisuus maksaa jä-*
senmaksuja Vakuutus-kassojen Yhdistykselle
päättyy 31.12.2004.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Valto Koski /sd	Arto Seppälä /sd
vpj.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Tapani Tölli /kesk
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Raija Vahasalo /kok
	Marjaana Koskinen /sd	Erkki Virtanen /vas
	Riikka Moilanen-Savolainen /kesk	Tuula Väätäinen /sd
	Aila Paloniemi /kesk	vjäs. Satu Taiveaho /sd.
	Juha Rehula /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.